

REPORTATGE PATRIMONI HISTÒRIC

Mitja dotzena de castells en mans de particulars estan a la venda a Lleida, mentre que ajuntaments han iniciat l'expropiació de dos com a primer pas per conservar-los. Obrir-ne les portes a visitants i habilitar-los com a allotjaments turístics són els principals usos que reben les antigues fortificacions en la seua segona vida.

CASTELLS RESTAURATS, A LA VEN

Una fortalesa que obre al públic per primera vegada

■ El castell de les Puelles, nucli agregat d'Agramunt, es pot visitar des d'aquest mes d'abril per primera vegada des de la seua construcció. Si bé bona part de l'edificació data del segle XVII (a la finestra principal figura l'any 1686), els seus orígens es remunten al segle XI. Fins als anys 90 del segle passat va ser utilitzat com a habitatge, fins que els seus propietaris el van vendre a un particular de Barcelona que

volia convertir-lo en allotjament rural, un projecte que no va tirar endavant.

Fa quatre anys, Eduard Canalias i Anna Bertran, d'Agramunt, el van comprar. Estava deteriorat i a l'interior poc es podia veure de les estructures més significatives. Han calgut tres anys d'obres per consolidar l'edifici i recuperar l'aspecte original d'algunes estances com la capella, l'establa, el celler i una possible presó.

També es pot pujar a la torre per apreciar unes vistes privilegiades de la vall del Sió.

Canalias, antiquari de professió, s'ha encarregat de posar tots els elements per recrear el segle XVII amb peces de col·leccionista. Ell i Bertran expliquen que, després d'aconseguir el seu objectiu principal, "mantenir dempeus aquest element patrimonial i característic de les Puelles", ara ofereixen visites guiades.

Anna Bertran i Eduard Canalias, a l'interior del castell de les Puelles, a Agramunt.

L'exterior de l'antiga fortalesa, els orígens de la qual es remunten al segle XI.

E. FARNELL / C. SANS / R.R.

Almenys mitja dotzena de castells estan en venda a les comarques de Lleida. Van des d'una torrassa medieval a Talarn amb un preu 700.000 euros fins a la casa fortificada a l'entrada d'Unha, del segle XVI i estil gòtic. En demanen 2,8 milions. Algunes d'aquestes antigues fortaleses poden trobar-se als portals a internet d'immobiliàries especialitzades en edificis singulars. D'altres, en canvi, es venen a través d'altres canals.

A Navès, el castell de Besora, restaurat anys enrere pel seu propietari, es mostra actualment a persones interessades a adquirir-lo. Alguns, com el de Vicfred, a Sant Guim de la Plana, han passat anys a la venda sense trobar comprador, mentre que en altres casos com el de Preixens hi ha hagut negociacions per comprar-lo sense arribar a un acord.

La compravenda és una de les vies per les quals antics castells de Lleida en mans de particulars reben una segona vida. Alguns estan catalogats com a béns culturals d'interès local o nacional. Uns estan buits i sen-

se ús, mentre que d'altres s'han rehabilitat per convertir-los en casa o en la segona residència dels seus propietaris, amb instal·lacions d'aigua, electricitat i gas. Un exemple d'això últim és la Torre Soldevila de Talarn, una de les dos torrasses de l'antiga fortificació del segle XIII. Està actualment habitada, encara que la immobiliària que prova de vendre'l a través d'internet recalca el seu potencial per convertir-la en un allotjament turístic.

Aquest és, precisament, un dels principals usos que reben les antigues fortaleses en mans de particulars. El castell de Preixens va ser durant uns anys un allotjament rural amb capacitat per a una desena de persones. En aquest mateix municipi, el castell del Pradell de Sió obrirà el pròxim estiu com a hotel amb instal·lacions de spa i

EXPROPIACIONS

Peramola i Alt Àneu han obert processos d'expropiació de castells per poder-los conservar

Una nova vida per als castells

Almenys sis estan en venda a Lleida mentre que d'altres obren les portes a visitants o com a allotjaments turístics

wellness. Un cas diferent és el del castell del poble de les Puelles, a Agramunt, els propietaris del qual l'han obert a visitants per primera vegada en la seua història. Tres anys d'obres han permès consolidar l'estructura, revertir el deteriorament i recuperar l'aspecte original d'estances com la capella, una establa o un celler, entre d'altres.

Els interessats a conèixer-lo poden concertar la visita contactant amb les oficines de turisme de la comarca i d'Agra-

munt. Als Plans de Sió el castell de les Pallargues està en plena rehabilitació de la façana, presidida per un arc gòtic de 13 metres d'alçada, el més gran de Catalunya (vegeu SEGRE de divendres).

L'expropiació és una altra de les vies per les quals castells canvien de propietari, en aquest cas per convertir-se en béns públics. L'últim any s'han obert dos processos d'expropiació per part d'ajuntaments lleidatans. Un és el d'Alt Àneu, que adqui-

reix d'aquesta manera part dels terrenys de l'antiga fortalesa de València d'Àneu que encara no eren de titularitat municipal i seguien en mans de particulars. El consistori va buscar l'acord dels veïns afectats per adquirir aquestes parcel·les, en el marc del projecte per rehabilitar i consolidar el castell.

Per la seua part, l'ajuntament de Peramola ultima el procés per expropiar el castell medieval com a primer pas per rehabilitar-lo. El seu estat és ara

Immobiliàries especialitzades en edificis singulars venen alguns castells lleidatans. El més car és la casa fortificada d'estil gòtic d'Unha, per la qual demanen 2,8 milions.

Part d'antigues forteses es van convertir en cases segles enrere. Algunes estan habitades avui dia i disposen d'instal·lacions d'aigua, gas i electricitat.

El castell de les Pallargues està en plena restauració de la façana i les obres han posat al descobert alguns elements originals de l'antiga fortalesa.

EN VENDA I EN PROCÉS D'EXPROPIACIÓ

SEGRE

AJUNTAMENT DE PERAMOLA

En ruïnes i amb desprendiments a Peramola ■ L'ajuntament de Peramola ha posat en marxa el procés d'expropiació del castell, que ha registrat desprendiments i el seu estat ruïnós es considera un risc per als veïns.

GUSTAU ERILL (VIQUIPÈDIA)

Torrassa en venda al Pallars Jussà ■ La Torre Soldevila de Tàrradellas és una de les dos torrasses de la fortificació medieval del municipi. Actualment és la residència de la seua propietària i està a la venda per 700.000 euros.

ruïnós, ha patit desprendiments i el consistori el considera una amenaça per a la seguretat dels veïns.

A més, provoca filtracions d'aigua en edificis annexos. L'ajuntament ha recorregut a l'expropiació després d'anys en els quals ha reclamat sense èxit als quatre propietaris que hi duguin a terme obres de manteniment. També hi va haver negociacions per cedir l'ús de l'edifici al municipi, malgrat que no van fructificar.

El risc de desprendiments ha obligat el consistori a fer obres d'urgència, l'import de les quals supera la valoració que el consistori fa del mateix immoble. Com que la normativa no permet expropiacions amb saldo negatiu, el consistori planteja prendre com a referència el valor cadastral de l'edifici. Adquirir-lo és el primer pas per a un projecte de rehabilitació que suposarà una inversió de 400.000 euros i que compta ja amb ajuts de la Generalitat per valor de 150.000. Planteja instal·lar-hi un punt d'informació turística, un museu, una sala de reunions i espais per a entitats del municipi.

CASTELL DEL PRADELL DE SIÓ

Els responsables del castell del Pradell de Sió, que obrirà al públic a l'estiu com a hostel amb spa.

Una fortificació convertida en hostel amb spa i una en venda a Preixens

■ El castell del Pradell de Sió, a Preixens, obrirà les portes en un parell de mesos com un hostel rural de deu habitacions. És un edifici declarat bé cultural d'interès nacional (BCIN) amb una superfície de 900 metres quadrats, amb nou habitacions dobles i una d'in-

dividual, així com una àrea de spa i wellness amb jacuzzi i sauna. Els seus propietaris, la família Pons, preveuen obrir a l'estiu aquest nou establiment turístic.

D'altra banda, la família d'Antonio Márquez, que va adquirir i va reformar el castell

de Preixens el 1999, l'ha posat a la venda per 1,4 milions d'euros. Durant uns anys la fortalesa havia estat un allotjament rural amb quatre habitacions i 10 places.

Els propietaris van explicar que volen traslladar-se a la zona del Garraf i el Penedès, on

resideix la resta de la família. "No tenim pressa i aquí estem bé, però el castell és molt gran, hi ha molta feina, i ja no tenim edat", expliquen. Fa un parell d'anys van tenir un parell d'ofertes per comprar-lo encara que al final no van arribar a un acord.

TREMP Ajuntament..... 973 65 00 05 CAP Urgències..... 973 65 28 28 Hospital Comarcal del Pallars . 973 65 22 55	CREU ROJA Creu Roja..... 973 65 10 00 Servei d'ambulàncies..... 904 10 81 08 Farmàcies ..... Martínez . 973 65 00 32 ..... Artigues . 973 65 01 38 Correos..... 973 65 03 09 Inem..... 973 65 07 65 Bombers..... 973 65 08 80 Urgències Mossos..... 112 Mossos d'Esquadra..... 973 65 88 00	SORT Ajuntament..... 973 62 00 10 Creu Roja..... 973 62 01 64 Servei d'ambulàncies..... 904 10 71 07 Farmàcia ..... T. Mallorqués . 973 62 00 65 Departament d'Agricultura, Ramaderia i Pesca de la Generalitat ..... 973 62 08 04 Correos..... 973 62 02 41 Escola de Piragüisme..... 973 62 07 75	EL PONT DE SUERT Ajuntament..... 973 69 00 05 CAP..... 973 69 11 59 Creu Roja..... 649 80 53 05 Servei d'ambulàncies..... 902 45 09 02 Jutjat de Pau..... 973 69 00 77	OFICINA TURISME ..... 973 69 06 40 Farmàcia Aguilà Borràs ..... 973 69 01 08 Correos..... 973 69 03 05 C. de Recursos Pedagògics..... 973 69 03 43 Serv. d'Extensió Agrària..... 973 69 00 40 Societat de Pescadors ..... 973 69 05 15 Bombers..... 973 69 00 80
---	---	---	--	---

MUNICIPIS TECNOLOGIES

Llavorsí desplega la fibra òptica per atreure veïns i afavorir el turisme

El municipi estrena la xarxa aquest mes perquè tots els interessats s'hi puguin connectar

MARÍA MOLINA

LLAVORSÍ | Llavorsí estrenarà aquest mes la xarxa de fibra òptica que facilitarà una connexió a internet d'alta velocitat a la totalitat del municipi, de més de 350 habitants. L'alcalde, Josep Vidal, va expressar la seua confiança que això afavorirà l'arribada de nous veïns al facilitar el teletreball, i que contribueix a frenar la despoblació. Va indicar que s'han instal·lat al municipi dos noves famílies, una a Llavorsí i una altra al nucli d'Arestui i va apuntar que l'objectiu és que en puguin vindre més. Així mateix, va assenyalar que millorar la connectivitat beneficiarà també les empreses de la localitat, que acull bona part de les firmes de ràfting i altres esports d'aventura de la comarca.

L'operadora Adamo Telecom Iberia i el consistori van arribar a un acord per fer possible aquest desplegament, que s'està executant per zones i de manera progressiva per arribar a totes les cases. Es connecta a la xarxa de fibra òptica de la central hidroelèctrica, ja que la xarxa pública de la Generalitat encara no està en servei.

Les obres de desplegament de fibra òptica aquests dies a Llavorsí.

Amb aquesta finalitat, s'està aprofitant la infraestructura ja existent de la xarxa de distribució elèctrica municipal Smedell SL i de telefonia per evitar l'impacte visual urbà. D'aquesta manera, la nova xarxa passa pels mateixos punts

de les ja existents. Quan acabin els treballs i s'activi el servei, tots els veïns que ho desitgin podran contractar la fibra òptica amb l'operadora Wicat, empresa amb la qual l'ajuntament de Llavorsí ja ha arribat a un acord. Vidal es va mostrar molt

satisfet amb aquesta instal·lació, ja que "suposarà un salt qualitatiu en la capacitat i velocitat d'accés a internet de tots els habitatges i empreses del municipi, que fins ara tenien serveis de menys qualitat". Llavorsí és una de les primeres poblacions del Pallars Sobirà on s'està desplegant la fibra òptica juntament amb Sort i Esterrí d'Àneu, que ja en disposa des de fa uns mesos. Val a recordar que al municipi de Rialp també es treballa aquests dies per portar la fibra òptica a les cases i també es farà a la Guingueta i Escaló.

Molí fariner de Baiasca

En un altre ordre de coses, el president de l'entitat municipal descentralitzada (EMD) de Baiasca, Jordi Fillet, va indicar que ja s'han licitat les obres per reparar la coberta del molí de farina, la serradora i la minicentral, que està molt deteriorada.

Aquesta actuació suposarà una inversió de més de 40.000 euros i es preveu que comenci aquest mateix any per deixar-la acabada la primavera de l'any vinent. L'edifici acollirà un centre d'interpretació.

EQUIPAMENTS

Un poliesportiu cobert per a la Vall de Boí

LA VALL DE BOÍ | La Vall de Boí cobrirà la pista poliesportiva per facilitar-ne l'ús durant els mesos d'hivern. Les obres hauran d'estar enllestides l'any vinent i beneficiaran especialment els prop de 70 alumnes de l'escola. L'alcalde, Sònia Bruguera, es va reunir aquesta setmana amb el director dels serveis territorials d'Educació a Lleida, Carles Vega, per exposar-li les necessitats del municipi en matèria d'equipaments educatius.

EDUCACIÓ

Tallers de robòtica per a alumnes d'ESO del Pont

EL PONT DE SUERT | El consell comarcal de l'Alta Ribagorça organitza tallers sobre robòtica als centres educatius de la comarca. Així doncs, personal del Punt-TIC, un servei que ofereix l'ens comarcal, els impartirà en els dies vinents entre els escolars de segon d'ESO de l'institut del Pont de Suert. Aquestes sessions s'emmarquen dins del projecte *Steam*, que va començar fa un any.

CELEBRACIONS DECLARACIÓ DE LA UNESCO

El Geoparc commemora el seu tercer aniversari

Visita guiada a la cova del Tabac

TREMP/CAMARASA | El Geoparc Orígens va commemorar ahir el seu tercer aniversari després de rebre el 2018 el reconeixement de la Unesco a la geologia única de la zona. Ho va celebrar amb una sortida guiada a la cova del Tabac, a Camarasa, un dels 19 municipis que formen part del Geoparc, i els participants van utilitzar tauletes digitals per rebre informació sobre aquest espai. La visita va comptar amb la presència de l'alcalde de Camarasa, Elisabet Lizaso; la presidenta del Geoparc i alcaldessa de Tremp, Maria Pilar Cases, i el president del consell de la Noguera, Miquel Plensa,

L'excursió per la ruta de la cova del Tabac a Camarasa.

a més d'arqueòlegs de la UB, entre d'altres. Aquest acte va haver d'ajornar-se l'any passat per la pandèmia i s'ha celebrat coincidint amb l'Any Internacional de les Coves.

La cova del Tabac forma part d'un conjunt de coves característiques de les serres del nord de la Noguera. Presenta

indicis d'ocupació prehistòrica que s'esmenten en publicacions del segle XIX. Aquest conjunt va ser declarat Patrimoni Mundial per la Unesco el 1998. El Geoparc engloba municipis del Pallars Jussà, el Pallars Sobirà, la Noguera i l'Alt Urgell amb importants restes prehistòriques.

PROMOCIÓ ACTUACIONS

Un dels plafons que s'han instal·lat en la població.

Vilaller instal·la 25 plafons per divulgar els seus atractius

VILALLER | L'ajuntament de Vilaller ha col·locat 25 plafons amb informació sobre els valors culturals, naturals i històrics d'aquest municipi. Es tracta d'una proposta didàctica de caràcter divulgatiu que acabarà amb la museïtzació de l'entorn, que es farà en

una segona fase. Així ho van explicar fonts del consistori, que van apuntar que l'objectiu és potenciar l'interès turístic en l'entorn natural, patrimonial i cultural, així com impulsar un turisme que sigui tant sostenible com ecològic i familiar.